

Wizyta studialna w Norwegii

W dniach 24-27 sierpnia 2014 r. odbyła się wizyta studialna do Norwegii w ramach projektu „Społeczny monitoring wdrażania Bałtyckiego Planu Działania”. Celem wizyty było zacieśnienie współpracy pomiędzy Polskim Klubem Ekologicznym a norweskimi organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze ekologii i zrównoważonego rozwoju oraz poznanie standardów i zasad funkcjonowania rynku produktów ekologicznych. Ważnym punktem wizyty było spotkanie *Steering Committee*, podczas którego omówiono postępy w realizacji projektu, najbliższe działania ważne do podjęcia z punktu widzenia osiągnięcia założonych w projekcie celów. Dużo uwagi poświęcono kwestii przygotowania warsztatów dla organizacji pozarządowych, które odbędą się jesienią tego roku w Polsce oraz konferencji planowanej na wiosnę 2015 r. Ważnym elementem była wizyta w gospodarstwie ekologicznym prowadzonym wg zasady ERA ((Ecological Recycling Agriculture), czyli z zamkniętym obiegiem substancji odżywczych. Takie gospodarstwa są szczególnie ważne, gdyż zapobiegają eutrofizacji wód powierzchniowych i wpisują się zalecenia Bałtyckiego Planu Działania.

Organizacja partnerska Oikos – Organic Norway od wielu lat zajmuje się promocją rolnictwa ekologicznego i jego produktów wśród norweskich konsumentów. Ważną częścią pracy Oikos jest działalność polityczna, czyli współpraca z parlamentarzystami na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego. Wydawałoby się, że w kraju takim jak Norwegia, gdzie dbałość o środowisko wśród społeczeństwa jest duża, rynek produktów ekologicznych będzie wysoce rozwinięty, jest jednak inaczej, ponieważ konwencjonalni rolnicy norwescy stosują wyjątkowo dużo nawozów i środków ochrony roślin (drugie miejsce w Europie zaraz po Holendrach). Prócz tego jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest mylne przekonanie norweskich konsumentów, że każda żywność produkowana w gospodarstwach rolnych w ich kraju jest ekologiczna ze względu na fakt, że Norwegia należy do najmniej zanieczyszczonych obszarów Europy.

Nie biorą oni pod uwagę stosowania przez rolników nawozów sztucznych i środków ochrony

roślin. Stąd tak ważna jest rola organizacji takich jak Oikos, które pracują na rzecz zwiększenia świadomości na temat sposobów produkcji żywności. Prowadzone przez Oikos kampanie informacyjno-edukacyjne docierają do szerokiego grona odbiorców, dzięki wykorzystaniu zróżnicowanych narzędzi komunikacji. Organizacja wydaje kwartalny magazyn poświęcony wyłącznie żywności ekologicznej, który wysyłany jest bezpłatnie do subskrybentów, a także dostępny jest w sklepach z żywnością ekologiczną i wielu miejscach na terenie całego kraju. Narzędziem skutecznie wykorzystywanym przez organizację są także portale społecznościowe – takie jak facebook i twitter oraz strona internetowa. Umieszczane informacje, choć często dotyczą ważnych kwestii – jak np. dobrostan zwierząt, wpływ nawozów i pestycydów na człowieka i środowisko w tym na Morze Bałtyckie,, podane są w sposób atrakcyjny, będąc jednocześnie prostymi i przyjemnymi w odbiorze. Oprócz tego organizowane są wydarzenia przyciągające publiczność – festiwale, kiermasze, warsztaty i wykłady otwarte.

Ważną rolę w edukacji ekologicznej mieszkańców Osolo i okolic odgrywa gospodarstwo ekologiczne Ramme Gard położone w miejscowości Vestby, z którym organizacja ściśle współpracuje. W gospodarstwie na 50 ha uprawiane są zboża i warzywa, część gospodarstwa zajmują pastwiska dla bydła oraz wybiegi dla trzody chlewnej oraz kurnik i szklarnia. Położone jest w malowniczej okolicy lasów, nieopodal morza, co tworzy specyficzny mikroklimat. W gospodarstwie można nabyć warzywa, nabiał oraz okresowo mięso. Klienci przybywają tu nie tylko po zakupy, ale także aby cieszyć się piękną otaczającą przyrodą. Właściciel zdaje sobie sprawę jak ważne jest zwiększanie świadomości ekologicznej, dlatego działa tu centrum edukacyjne, które w przyszłości zostanie przekształcone w ośrodek kulturalno-edukacyjny.

Należy dodać, że Ramme Gard nie jest zwykłym ekologicznym gospodarstwem. Jest gospodarstwem typu ERA (Ecological Recycling Agriculture), tzn, obieg substancji odżywczych (azotu i fosforu) jest w systemie zamkniętym co oznacza, że ich ucieczka jest w dużym stopniu ograniczona. System ten ma ogromne znaczenie dla ograniczenia eutrofizacji Morza Bałtyckiego.

Popularność produktów ekologicznych jest zdecydowanie większa w Oslo, niż w mniejszych miejscowościach. O ile w stolicy można znaleźć kilkanaście punktów, gdzie oferowana jest żywność ekologiczna i dwie restauracje, w których potrawy przygotowuje się wyłącznie z ekologicznych surowców, o tyle w miasteczkach – takich, jak np. wizytowane Drobak,

specjalistycznych sklepów i restauracji z żywnością ekologiczną po prostu nie ma.

Wizyta w Norwegii stanowiła bardzo cenne doświadczenie, dla osób zaangażowanych w projekt. Pozwoliła poznać i zrozumieć sposoby działalności organizacji pozarządowych w nieco innych, ale jednak podobnych warunkach politycznych. Umożliwiła również poznać metody ograniczenia spływu substancji odżywczych do wód powierzchniowych, przy normalnej produkcji ekologicznej. Z drugiej strony Partner miał szansę nas poznać i porozmawiać i częściowo zrozumieć problemy z jakimi zmierzy się na warsztatach.